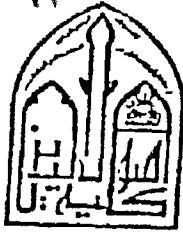

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱۷۸۱۰۳۷۸۶
۱۷۸۱۰۳۷۸۶

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشکده اصول الدین

پایان نامه کارشناسی ارشد (M.Sc)
رشته علوم قرآن و حدیث

موضوع:

پیامبر و یهود از هجرت تا رحلت (در قرآن کریم و حدیث)

استاد راهنما:

حجت اسلام دکتر ولی الله نقی پورفر

استاد مشاور:

دکتر مجید معارف

نگارش:

فرشته عبودیت

نیمسال دوم ۸۲-۱۳۸۱

۱۰۶۵۸۸

فصلنامه علمی پژوهشی
اصول دین

شماره ۱۷/ ۱۳۸۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	کلیات
۲	(۱) تبیین موضوع
۳	(۲) ضرورت، میزان اهمیت و هدف از تحقیق
۷	(۳) کلید واژه
۹	(۴) پیشینه تحقیق
۹	(۵) روش تحقیق
۱۱	(۶) منابع تحقیق
۱۲	(۷) مبانی تحقیق
۱۳	(۸) فرضیات تحقیق
۱۴	(۹) فهرست کلی مباحث
	فصل اول: یهود، تاریخ و اندیشه
۱۶	بخش اول: یهودی کیست؟
۱۶	۱/۱- یهود در لغت
۱۷	۲/۱- اسامی دیگر یهود
۱۸	۱/۲/۱- اسرائیلیون یا بنی اسرائیل
۲۰	۲/۲/۱- عبریون
۲۱	۳/۲/۱- اهل کتاب
۲۱	۳/۱- یهود در اصطلاح قرآن
۲۲	۴/۱- یهود در اصطلاح معاصر
۲۲	۵/۱- نژاد یهود
۲۵	بخش دوم: مروری بر تاریخ یهود
۲۵	۱/۲- دوره اول: دوره تمرکز یهود در فلسطین

۴۲	۲/۲- دوره دوم: انتشار یهود در جهان
۴۳	بخش سوم: صفات و عملکردهای ناپسند یهود
۴۳	مقدمه
۴۴	۱/۳- انحرافات اعتقادی
۴۴	۱/۱/۳- بت پرستی در میان یهود
۴۸	۲/۱/۳- ماده پرستی و حس گرایی یهود
۵۰	۳/۱/۳- دنیا پرستی و عدم اعتقاد یهود به آخرت
۵۱	۴/۱/۳- تحریف وقایع توسط یهود
	۲/۳-
۵۲	۲/۳-۱- صفات نفسانی
۵۲	۱/۱/۲/۳- سرپیچی و عصیان یهود
۵۴	۲/۱/۲/۳- حرام خواری یهود
۵۵	۳/۱/۲/۳- تکبر و خودبرتر بینی یهود
۵۸	۴/۱/۲/۳- حسادت یهود
۵۸	۵/۱/۲/۳- سنگدلی و قساوت قلب یهود
۶۰	۶/۱/۲/۳- جبن و ترس در یهود
۶۲	۷/۱/۲/۳- تنوع طلبی یهود
۶۵	۸/۱/۲/۳- بخل یهود
۶۷	۲/۲/۳- صفات اخلاقی یهود نسبت به دیگران
۶۷	۱/۲/۲/۳- پیامبر آزاری و پیامبر کشی
۷۰	۲/۲/۲/۳- درنده خویی
۷۴	۳/۲/۲/۳- فساد و افساد یهود در زمین
۷۸	۴/۲/۲/۳- حيله گری و نفاق یهود
۸۱	۵/۲/۲/۳- خیانت یهود
۸۲	۶/۲/۲/۳- نژاد پرستی یهود
۸۳	۷/۲/۲/۳- بی ادبی، توهین و اهانت به دیگران
۸۴	۳/۲- علل مهاجرت یهود و سکونت در جزیره العرب
۸۴	۱/۱/۴- کثرت جمعیت یهود
۸۴	۲/۱/۴- اقتصاد و تجارت
۸۵	۳/۱/۴- عوامل نظامی

۸۷	۴/۱/۴- بنی اسرائیل اصلاً وارد فلسطین نشدند
۸۸	۴/۲- یهود عربستان
	فصل دوم: پیامبر اسلام و یهود دوران جنگ سرد
۹۳	مقدمه
۹۴	روشهای دعوت پیامبر از یهود
۹۴	مدارا با یهود و محترم شمردن حقوق ایشان
۹۶	دعوت به حق و فطرت
۹۸	فراخوانی بر نقاط قوت و پرهیز از اختلافات
۹۹	بحث و مناظره
۹۹	تحدی
۱۰۱	بخش اول: پیامبر و پیمان با یهود
۱۰۲	۱/۱- متن منشور با قانون اساسی مدینه
۱۱۱	۲/۱- پیمان خصوصی یهودیان و پیامبر
	بخش دوم: آغاز دشمنی یهود با پیامبر اسلام (ص)
۱۱۸	۱/۲- بشارت بر ظهور پیامبر اکرم (ص) و پیمان شکنی یهود
۱۲۱	۲/۲- خیانت علمای یهود در تحریم افشای نشانه های پیامبر اسلام (ص)
۱۳۳	۳/۲- یهود و آغاز جنگ روانی علیه اسلام
۱۳۴	۱/۳/۲- سعی در به انحراف کشاندن و فتنه انگیزی در شخص پیامبر اسلام (ص)
۱۳۴	۱/۱/۳/۲- مراجعات موذیان یهود
۱۴۳	۲/۱/۳/۲- طرح سئوالات بی اهمیت
۱۴۷	۳/۱/۳/۲- بهانه جویی های یهود
۱۵۲	۴/۱/۳/۲- بی ادبی و گستاخی نسبت به خداوند و پیامبر اکرم (ص)
۱۵۲	۲/۳/۲- فتنه انگیزی یهود در میان مسلمانان
۱۵۲	۱/۲/۳/۲- توبیخ افراد تازه مسلمان شده
۱۵۵	۲/۲/۳/۲- ایمان در صبح و کفر در شب
۱۵۶	۳/۲/۳/۲- ایجاد تفرقه
۱۶۱	۴/۲/۳/۲- تبانی یهود و منافقین
۱۶۹	۵/۲/۳/۲- استهزاء و دهن کجی به مسلمین
۱۷۲	۴/۲- یهود و آغاز جنگ اقتصادی علیه اسلام
۱۷۲	۱/۴/۲- ایجاد بحران اقتصادی برای مسلمین

۱۷۳	۲/۴/۲ - عدم بازپرداخت اموال مسلمین
۱۷۵	۳/۴/۲ - ترغیب مسلمانان به بخل
۱۷۷	۵/۲ - یهود و آغاز جنگ اقتصادی علیه اسلام
۱۸۰	۱/۵/۲ - نسبت فقر به خدا
۱۸۲	۲/۵/۲ - شبهه ارائه تورات در قرآن به گونه ای تحریف یافته
۱۸۳	۳/۵/۲ - به بازی گرفتن اصل دین
۱۸۴	۶/۲ - تغییر قبله و موضع گیری یهود
۱۹۲	۷/۲ - جنگ فرهنگی علیه اسلام
۱۹۲	۱/۷/۲ - شخصیت شکنی یهود
۱۹۴	۲/۷/۲ - آزار و اذیت زنان مسلمان
۱۹۶	۳/۷/۲ - دستور قتل رهبر یهود توسط پیامبر اسلام
	فصل سوم: آغاز درگیری نظامی
۱۹۸	مقدمه
	بخش اول: پیامبر و یهود (سالهای دوم تا چهارم)
۲۰۱	۱/۱ - اتمام حجت پیامبر اسلام (ص) با یهود
۲۰۲	۲/۱ - فتنه بنی قینقاع و تهدید امنیت مسلمانان
۲۰۳	۳/۱ - فرمان جهاد و بیرون راندن یهود بنی قینقاع از مدینه از سوی پیامبر اسلام (ص)
۲۰۵	۴/۱ - جاسوسی یهود علیه اسلام
۲۰۶	۵/۱ - ترور نافرجام پیامبر توسط یهود (سال چهارم)
	۶/۱ - پاسخ پیامبر
۲۱۱	۱/۶/۱ - فرمان جهاد و اخراج بنی النضیر از مدینه
۲۲۱	۱/۶/۲ - دستور قتل عمرو بن جحش یهودی توسط پیامبر اکرم
	بخش دوم: سالهای پنجم تا رحلت
۲۲۳	۱/۲ - بسترسازی تهاجم کفار به مسلمین
۲۲۷	۲/۲ - پیمان شکنی بنی قریظه
۲۳۷	۳/۲ - فرمان جهاد و مجازات بنی قریظه (سال پنجم) از سوی پیامبر اسلام (ص)
۲۵۰	۴/۲ - علل برخورد شدید پیامبر با بنی قریظه
	۵/۲ - حوادث سال ششم
۲۵۳	۱/۵/۲ - سریه اول زید بن حارثه به وادی القری (جنگ سال ششم)
۲۵۳	۲/۵/۲ - سریه علی بن ابیطالب (ع) به فدک (شعبان سال ششم)

۲۵۵

۲۴۷

۲۷۲

۶/۲- جنگ خیبر، (سال هفتم)

۷/۲- ام المومنین صفیه

۸/۲- فدک

خاتمه

۲۷۵

۲۷۸

خلاصه

نتیجه گیری

۲۸۰

۲۹۰

فرست منابع و ماخذ

ضمایم

تشکر و قدردانی

قال علی علیه السلام: الشکر ترجمان النیة و لسان الطویة

وظیفه خود می دانم ابتدا از استاد بزرگوار علامه سید مرتضی عسگری کمال تشکر و سپاس را ابراز نمایم. که در همه اوقات از راهنمایی های سودمندشان بهره جستیم از خداوند متعال توفیق هرچه بیشتر ایشان را در راه احیای مکتب اهل بیت مسألت دارم.

نیز از استاد محترم حجه الاسلام والمسلمین دکتر ولی الله نقی پورفر، استاد راهنما که در به ثمر رسیدن این رساله از راهنمایی های ایشان بسیار بهره گرفتم و استاد مشاور جناب آقای دکتر مجید معارف که با تذکر سودمند خود مرا در این پژوهش یاری نمودند سپاسگزارم و از خداوند رحمان خیر کثیر و توفیق بیشتر در راه نشر فرهنگ و معارف قرآنی را برای این عزیزان خواستارم.

همچنین از آقای محمد احمدی که در مقوله شناسایی یهود به من بسیار کمک نمودند، کمال امتنان را دارم.

در پایان از زحمات همه خانواده ام که در طول سالهای تحصیل همراه من بوده اند نهایت تشکر و سپاسگزاری را دارم.

از همسر و دخترم نیز که در این سالها یار و یاور من بوده و تمام مشقتهای سالهای تحصیل را همراه با من تحمل نموده اند قدردانی و تشکر می نمایم و طول عمر با عزت را برای آنها خواستارم.

[لتجدن اشد الناس عداوةً للذين آمنوا اليهود و الذين اشرکوا] (مائده/۸۲)

«مسلمان یهودیان و کسانی را که شرک ورزیده اند دشمن ترین مردم نسبت به مومنان

خواهی یافت.»

«آنگاه که حاکم شویم، وجود هر مذهبی جز مذهب خود را ناخوشایند و مردود خواهیم

شمرد و خدای واحدی را ستایش خواهیم کرد که سرنوشت ما به عنوان امت برگزیده با او پیوند

خورده و توسط او با سرنوشت جهان یکی شده است، به این دلیل ما باید سایر مذاهب را از بین

ببریم.»

(پروتکل چهاردهم دانشوران صهیون)

«اگر پیغمبر اسلام زنده بود، امروز چه می کرد؟ درباره چه مسئله ای می اندیشید؟ والله و

بالله قسم می خورم که پیغمبر اکرم، در قبر مقدسش، امروز از یهود می لرزد ... والله قضیه ای

که دل پیغمبر را خون کرده است این قضیه است. داستانی که دل حسین بن علی را خون کرده

است این قضیه است ... شعار امروز تو باید فلسطین باشد. «شمر» امروز «موشه دایان» است،

شمر هزار و سیصد سال پیش مرد، شمر امروز را بشناس.»

(شهید مطهری)

چکیده

نظر به این که در قرآن آیات بسیاری درباره یهود و عملکرد آنان ذکر شده است و این که از زمان پیامبر تا کنون بزرگترین دشمن ما مسلمانان، یهودیان بوده و هستند و نیز با توجه به اینکه قرآن و سیره پیامبر اکرم(ص) بزرگترین راه کارها را در اختیار جامعه مسلمان قرار می دهد، رساله حاضر سعی نموده است با نگاهی اجمالی به آیات قرآن و سیره پیامبر اکرم(ص) قدمی هرچند کوتاه در راه شناسایی یهود و راههای مقابله با آنها بردارد.

این پژوهش در سه فصل و هشت بخش سامان یافته است. فصل اول به شناخت یهود و بعضی اندیشه ها و عقاید و خلیقات آنها پرداخته و تاریخ آنان را تا مدینه مورد بررسی قرار می دهد.

در فصل دوم پیمانهایی که پیامبر(ص) با یهود منعقد نمودند بیان شده و کارشکنی های غیرعلنی آنان مورد بررسی قرار می گیرد.

در فصل سوم نحوه مقابله پیامبر(ص) با کارشکنی های یهود از سال چهارم به بعد در دو بخش بحث و بررسی می شود.

کلیات

(۱) تبیین موضوع

یهود و صهیونیسم از مقولاتی است که امروزه درباره آن بسیار گفتگو می شود و به فراوانی از آن می شنویم. اشخاص گوناگون در جایگاه های متفاوت در این زمینه اظهار نظر می کنند و راهکار ارائه می دهند. فلسطین و اسرائیل نیز عمده ترین نمود عینی این مباحث است و صلح، سازش، انتفاضه، ترور و... واژه هایی است که به شکلی جدی از آن بحث می شود. در این هیاهو و غوغا، افرادی فقط از سر مد یا رسیدن به جایگاه و مطرح شدن، در این زمینه وارد شده و اظهار نظر می کنند و برخی برآستی از سر دلسوزی و درد، تمام هم و غم خود را به این مقوله اختصاص داده اند. جدای از انگیزه افراد، چه بسیار گفته ها که بی هیچ تحقیق بیان می شود و بیشتر در حد یک شعار دل فریب، نقشی کم رنگ یا بی رنگ از خود به جای می گذارد و آن چه که می ماند، همان هایی است که با تحقیق و مذاقه فراوان، گردآوری و بیان شده است و البته باید اعتراف کرد که آثار جامع و تحقیقی به زبان فارسی در این مقولات، اندک است و جای کار بسیار دارد، لذا می بایست فرهیختگان فرهنگی، جدیت بیشتری به خرج داده و آثار تحقیقی مناسب تری فراهم آورند. از این رو از سر وظیفه و نیاز، تصمیم گرفته شد که تا به فراخور شرایط و توان، رساله ای در این باب فراهم آید.

۲) ضرورت، میزان اهمیت و هدف از تحقیق

جدا از نیاز ذکر شده و انگیزه ای که موجب گردید تا این پایان نامه سامان یابد، دلایل دیگری نیز ضرورت انجام این تحقیق را ایجاب می نمود که مهمترین آنها عبارتند از:

الف) لزوم تبعیت از اسوه ای الهی

بشر در طول تاریخ، خود را از الگو بی نیاز نمی دیده و چه بسیار تکاپو که در این زمینه صورت گرفته است، به طوریکه مبدأ و منشأ به وجود آمدن بسیاری از اسطوره ها ریشه در این نیاز انسان ها دارد.

از سوی دیگر قرآن و سنت صحیح پیامبر (ص) از جمله محکم ترین و متقن ترین الگوهای است که براساس آن می توان راهکارهای مناسب را جستجو نمود. قرآن، وحی و کلام الهی است و گفتار و کردار پیامبر نیز بازگردان عینی کلام الهی است.

ما ینطق عن الهوی، ان هو الا وحی یوحی.

و از سر هوس سخن نمی گوید. این سخن به جز وحی که وحی

می شود نیست. (نجم / ۵۴ه)

پس نحوه برخورد پیامبر (ص) با موضوع یهود، بهترین ملاک و راهنما برای مسلمانان امروز است و این بدست نمی آید، الا با بررسی و مذاقه در تاریخ اسلام، قرآن و سیره پیامبر اکرم

(ص) و جداسازی سره از ناسره و تجزیه و تحلیل آن.

ب) مقتضیات زمان

«فرزند زمان خویشتن باش.» این جمله ایست که بارها و بارها شنیده ایم، اما چه بسیار کسانی که همچنان در گذشته سیر می کنند و به علت عدم درک موقعیت زمانی، سر از بیراهه درمی آورند. از سوی دیگر، تاریخ همیشه به گونه ای در تکرار است. محتوا و روح قضایا تا حدودی ثابت است و این فرم و شکل ظاهری است که در تغییر و تحول است. امروز یهود به گونه ای دیگر دشمنان را بر علیه ما بسیج می کند و جنگ خندق را در شکل و فرمی دیگر بر علیه ما ساماندهی می کند.

یهود، امروز جزیره سینا را به تلافی «خیبر» غارت میکند و مردم مسلمان آن را قتل عام می نماید. پس ما چه نشسته ایم، که پیامبر بهترین راهکارها و استراتژی های دفاعی را در اختیار ما قرار داده اند و ما باید با تحلیل درست آن عملی از سر خرد ورزی و اندیشه از خود بروز دهیم.

ج) لزوم دشمن شناسی

برای آنکه همیشه پیروز باشیم، نخست باید دشمنانمان را شناسایی کنیم، دشمن یهودی هیچگاه یک چهره نداشته و به اشکال گوناگون خود را می نماید، که از شدت و ضعف متفاوت برخوردار است. هر عقل سالمی حکم می کند که دشمن را باید شناخت و راههای نفوذ او را بست و لحظه ای از او چشم برداشت خصوصاً آنکه قرآن او را «اشد عداوة» لقب داده باشد.

از سوی دیگر، افعال آدمی برخاسته از اندیشه و

تجربه های گذشته اش است. یک دزد باید ابتدا تخم مرغ دزد شود تا در انتها بتواند شتر دزدی

قابل و ماهر شود. فرهنگ یک قوم نیز مانند آدمی دارای دوران کودکی، جوانی و پیری است. شناسایی و چگونگی شکل گرفتن این دورانه‌ها برای شناخت دشمن ضروری است. نوع نگاه و نگرشی که امروز بنام صهیونیسم از آن یاد می‌شود نیز دارای سابقه‌ای بسیار طولانی و حتی فراتر از زمان تأسیس ظاهری چنین نهادی است. خلق و خوی صهیونیسمی نه از زمان تأسیس بلکه ریشه در قرون بسیار دارد. یکی از این دورانه‌های حساس زمان هجرت تا رحلت پیامبر اسلام است. لذا اهمیت این دوران، خود بهترین دلیل برای مذاقه و بررسی احوال قوم یهود در این مقطع تاریخی است.

د) پرهیز از غضب الهی

ما مسلمانان روزی پنج مرتبه در مقابل خداوند بزرگ به نماز می‌ایستیم و بارها از خداوند

می‌طلبیم که:

اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم و لا الضالین

(حمد / ۵ و ۶)

ما را به راه راست هدایت فرماید و از رهروی در راه مغضوبین و گمراهان بازدارد.

از طرف دیگر، مقام معظم رهبری اظهار می‌کنند که: «در روایات داریم که مراد از «مغضوب

علیهم»، «یهود» هستند.»^۱

^۱ - پژوهش صهیونیست، ص ۱.

این مغضوبین تاریخ چنان در کارهای ناشایست خود، ایستادگی و پافشاری کرده اند و می-کنند که مستوجب لعن و نفرین دائمی پروردگار شده اند و به عبارت دیگر: «همین بنی اسرائیل کارشان به جایی رسید که خدای متعال لعنت دائمی بر اینها فرستاد.»^۱

البته، چنین نگرشی خاص مسلمانان نیست و مسیحیان نیز معتقدند که یهودیان از جانب حضرت مسیح (ع) و خداوند، مستوجب لعن و نفرین ابدی شناخته شده اند و به علت خیانت یهودا به حضرت مسیح (ع) سرگردانی و آوارگی با سرنوشت این قوم پیوند خورده تا شاید اندکی از ناسپاسی و ظلم خود را پاسخ گویند.^۲

حال این پرسش مطرح است که آیا تنها خواستن و طلبیدن از ذات باری تعالی برای دوری جستن از راه و شیوه «مغضوبین» کافی است. همین مقدار که دعا کنیم از لعن ابدی دور باشیم کفایت می کند؟ و یا ما نیز وظایفی در این زمینه برعهده داریم. مسلم است که خواستن و طلبیدن تنها کفایت نمی کند. ما نه تنها باید عاجزانه از خدا بخواهیم که به مدد ما بشتابد بلکه خود نیز باید تلاشهای عملی در این زمینه انجام دهیم. مسلماً مراجعه به تاریخ صدر اسلام برای شناخت قوم مغضوب بسیار ضروری است. از سوی دیگر در چنین عرصه ای اظهارات و برخوردهای پیامبر گرامی اسلام (ص) بسیار کارا و مدد رسان خواهد بود.

این رساله نیز در پی شناسایی یهود و نوع برخورد و مقابله پیامبر اکرم (ص) در برابر آنان می باشد. انگیزه انجام این تحقیق صرفنظر از عللی که قبلاً اشاره شد علاقه مفرط نگارنده به تاریخ اسلام و عبرت آموزی از آن و نیز شناساندن دشمن به همه اقشار جامعه اسلامی اعم از

^۱ - مقام معظم رهبری، همان، ص ۱. باید توجه داشت که مقصود تأیید نوع نگرش مسیحیان در زمینه خیانت یهودا در به صلیب کشیدن حضرت مسیح (ع) نیست بلکه نوع نگاه مسیحیان به یهودیان توصیف شده است.

خواص و یا عامه مردم عزیز مسلمان می باشد. چرا که ما به حمدالله در حکومتی اسلامی زندگی می کنیم که به شهادت تاریخ بیست و چند ساله انقلاب اسلامی، دشمن یهودی با عناوین و بهانه های مختلف و عموماً به صورت پشت پرده، همواره در صدد تخریب و درهم شکستن این نظام مقدس اسلامی بوده است.

۳) کلید واژه ها

الف) یهود:

یهود که در فارسی به آن جحود، موسوی و کلیمی گفته می شود اسمی است که بر اولاد ابراهیم (ع) و از نسل یعقوب (ع) اطلاق می شود. مفردات راغب درباره ریشه این کلمه می نویسد:

«یهود از مصدر هود به معنای توبه کردن و رجوع به حق گرفته شده است. هاد،

یهود، هوداً و تهوداً به معنی توبه کردن می باشد. به یهودیان «هود» به معنی «تائب» نیز

گفته می شود.

ب) بنی اسرائیل:

به حسب نقل خود یهودیان، چون یهود خود را فرزند حضرت یعقوب (ع) که نام دیگر او

اسرائیل است می دانند، آنان را بنی اسرائیل می نامند. اسرائیل لقبی است که خداوند برای

حضرت یعقوب (ع) بیان فرموده است، آنجا که می فرماید:

كل الطعام كان حل لبني اسرائيل الا ما حرم اسرائيل على نفسه...

همه غذاها بر بني اسرائيل حلال بود جز آنچه اسرائيل (يعقوب) بر خود

تحریم کرد.

(آل عمران / ۹۳)

(ج) عبریون:

کلمه «عبری» در اصل مشتقی از فعل ثلاثی «عبر» به معنی گذشتن از قسمتی از راه است.

یهود معتقدند که چون جد آنان «ابراهیم (ع)» از رودخانه فرات یا رود اردن «عبور» کرد به ایشان

عبری گفته می شود. اما محققین بر این عقیده اند که چون بنی اسرائیل افرادی صحراگرد و بدوی

بوده اند که در هیچ مکانی مستقر نمی شدند کنعانیون و مصریون و فلسطینیان شهرنشین این

قوم را «عبری» نام نهادند تا که از شهرنشینان قابل تشخیص و تمیز باشند.

(د) اهل کتاب:

قرآن بر یهودیان و مسیحیان این لفظ را اطلاق نموده است.

(ه) گوئیم Goyem یا Goys :

اسمی است که «یهود» بر «غیر یهود» اطلاق می کند و به معنای نجسها و کفار و مشرکان

و نیز به معنای حیوانی است که «یهوه» خدای یهود به منظور خدمت کردن به ایشان، برایشان

آفریده است و یهود حق دارند از این حیوانات - که همان پیروان ادیان دیگر غیریهود هستند - هرگونه استفاده ای را که در نظر دارند بکنند.

(۴) پیشینه تحقیق

تا آنجا که نگارنده تحقیق و بررسی نموده است، در مورد یهود و موضوعات فرعی آن از جمله اسرائیلیات، یهود در قرآن و... تحقیقاتی در خور توجه صورت گرفته که البته با توجه به شدت دشمنی یهود با مسلمانان و اهمیت شناخت ایشان بسیار کمتر از آن چیزی است که از پژوهشگران مسلمان انتظار می رود.

اما کتاب های مستقل در مورد یهود زمان پیامبر نیز بسیار کم است، چرا که همه نویسندگان و تاریخ نویسان عملکرد یهود را در قسمتی از سیره پیامبر و فقط در حد چند صفحه بیان نموده اند. که این مقدار مسلماً بسیار کمتر از آن چیزی است که میان پیامبر و یهود اتفاق افتاده است و بنابراین با شواهد کم نمی توان از حد معینی پا فراتر گذاشت.

(۵) روش تحقیق

نگارش این پایان نامه در دو مرحله گردآوری مطالب و تحلیل آنها انجام پذیرفت.

الف) گردآوری:

ابتدا سعی شد با مراجعه به منابع مختلف، خلق و خوی یهود و اندیشه ها، انگیزه ها و

تاریخشان شناسایی شود. از منابع مراجعه شده می توان از الکنز المرصود فی فضائح التلمود اثر

د. روهلنج، حقیقه اليهود و المطامع الصهيونيه، اثر محمد نمر الخطيب، تاريخ بنى اسرائيل من اسفارهم، اثر محمد عزه دروزه، العرب و اليهود فى التاريخ، اثر احمد سوسه، المرأه الصهيونيه، تاريخ اسود و كرامته المفقوده اثر ديب على حسن و نیز کتابهای فارسی از جمله، پروتکل‌های دانشوران صهیون اثر عجاج نویهض، یهود شناخت اثر دکتر سهیلا جلالی کندری و بسیاری دیگر از منابع نام برد. پس از فیش برداری از بعضی از این منابع با استفاده از کتابهای تاریخی قدما چون سیره ابن هشام، مغازی واقدی، طبقات ابن سعد، تاریخ ابن کثیر تاریخ ابن خلدون و نیز کتابهایی که معاصران به رشته تحریر درآورده اند از جمله الموسوعه التاريخ الاسلامی اثر محمد هادی الیوسفی الغروی، سیره رسول خدا اثر رسول جعفریان، تاریخ پیامبر اسلام اثر محمدابراهیم آیتی و نیز تاریخ سیاسی اسلام اثر حسن ابراهیم حسن، سعی در شناخت سیره پیامبر اکرم و احوال ایشان خصوصاً برخوردهای ایشان با یهود و نیز شرایط اجتماعی زمان و دسته بندی آنان براساس زمان و موضوع شد.

پس از فیش برداری، آیاتی که شأن نزول آنان یهود و خصوصاً یهود زمان پیامبر بود از کتابهای فهرست موضوعی تفاسیر نمونه و المیزان و نیز سیره ابن هشام و مغازی واقدی استخراج و تفاسیر آنها گردآوری شد.

(ب) تحلیل:

در همه این مراحل با استفاده از منابع ذکر شده در قبل و نیز کتابهایی چون حیات محمد اثر محمد حسین هیکل، اليهود فی السنه المطهره اثر عبدالله الشقاری و ... سعی در تحلیل تاریخ با روش اجتهادی و استنباطی شد.

در این پژوهش قرآن با ترجمه فولادوند، به عنوان منبع آیات و نیز تفاسیر المیزان، مجمع البیان و فخررازی به عنوان منابع قرآنی و نیز سیره ابن هشام و مغازی و واقدی به عنوان منابع تاریخی مرجع قرار داده شد و از کتب تاریخی و تفسیری دیگر به عنوان شاهد استفاده شده است.

۶) منابع تحقیق

در این پژوهش از سه دسته منبع استفاده شده ابتدا منابع تاریخی که سعی شده تا حد امکان از منابع دست اول مثل سیره ابن هشام، مغازی و واقدی، تاریخ طبری، تاریخ ابن سعد و بسیاری دیگر از منابع که فهرست آن در انتهای پایان نامه ذکر شده استفاده شود. در این میان کتب تاریخی معاصرین نیز همچون سیره رسول خدا و تاریخ پیامبر اسلام نیز از نظر دور نمانده است.

دسته دوم منابع، منابع تفسیری است که خود به دو دسته تفاسیر تحلیلی و تفاسیر نقلی تقسیم می شود. در این تحقیق از تفاسیر، المیزان، مجمع، و تفسیر کبیر فخررازی به عنوان تفاسیر تحلیلی مرجع و نیز از تفاسیر نقلی نورالثقلین، درالمنثور سیوطی و نیز کشاف زمخشری و نیز البرهان و روح المعانی تفسیر صافی، المنار و تفسیر نور به عنوان شاهد استفاده شد.